

DITËT E TRASHËGIMISË EVROPIANE

Aksion i përbashkët i Këshillit të Evropës dhe Komisionit Evropian
Ngjarjet që shënojnë DTE-të 2007 në Kosovë, 17-30 Shtator 2007

DANI EVROPSKE BAŠTINE

Zajednička aktivnost Saveta Evrope i Evropske Komisije
Program obeležavanja DFB 2007 na Kosovu, 17-30 Septembar 2007

EUROPEAN HERITAGE DAYS

A joint action of the Council of Europe and the European Commission
Events marking the 2007 EHDs in Kosovo 17-30 September 2007

European Commission
Commission européenne

INSTITUCIONET E PËRKOHSHME TË VETËQEVERISJES
PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF-GOVERNMENT
PRIVREMENE INSTITUCIJE SAMOUPRAVJANJA

MINISTRIA E KULTURËS, RINISË DHE SPORTIT
MINISTRY OF CULTURE, YOUTH, SPORTS
MINISTARSTVO ZA KULTURU, OMLADINU, SPORT

DITËT E TRASHËGIMISË EVROPIANE

Aksion i përbashkët i Këshillit të Evropës dhe Komisionit Evropian
Ngjarjet që shënojnë DTE-të 2007 në Kosovë, 17-30 Shtator 2007

DANI EVROPSKE BAŠTINE

Zajednicka aktivnost Saveta Evrope i Evropske Komisije
Program obeležavanja DEB 2007 na Kosovu, 17-30 Septembar 2007

EUROPEAN HERITAGE DAYS

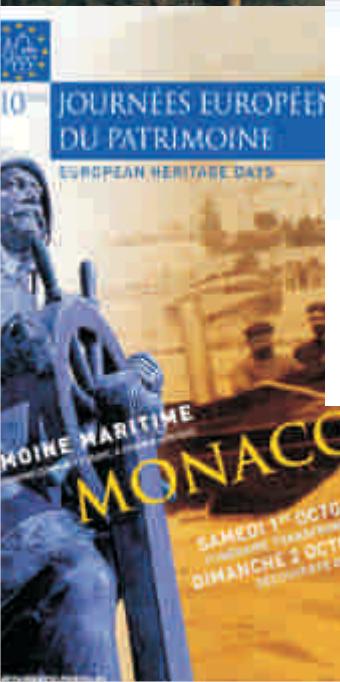
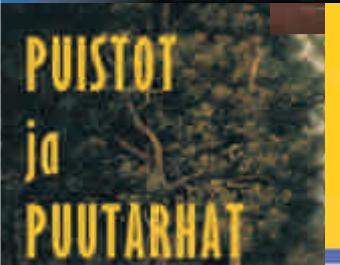
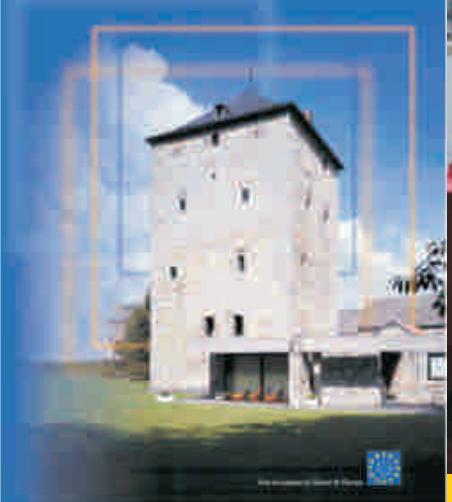
A joint action of the Council of Europe and the European Commission
Events marking the 2007 EHDs in Kosovo 17-30 September 2007

Regards
sur le Moyen Age

17e Journées du
Patrimoine en Wallonie

SJÖFARTENS
MILJÖER

24-25
settembre
2005

DITËT E TRASHËGIMISË EVROPIANE

Këshilli i Evropës zyrtarisht themeloi "Ditët e Trashëgimisë Evropiane" (DTE) në vitin 1991, me përkrahjen e Bashkimit Evropian. Që nga atëherë, Këshillim në mënyrë periodike, ia delegon përgjegjësinë për aspektet praktike të organizimit të DTE-së një zyre koordinuese: "Stichting Open Monumentendag" (Holandë) prej 1991 deri 1994, "King Baudouin Foundation" (Belgikë) prej 1994 deri 2000 dhe "Centro Nacional de Cultura" (Portugali) që nga viti 2001. Prej vitit 1999, DTE organizohen si iniciativë e përbashkët me Bashkimin Evropian.

Objektivat

Qëllimet e shumta të DTE e tejkalojnë idenë bazë të promovimit të qasjes në monumente dhe lokalitetet (arealet), dhe përfshijnë:

- afrimin e qytetarëve evropianë me trashëgiminë e tyre kulturore për t'u ndihmuar që ta kuptojnë njëri tjetrin më mirë, përkundër diverzitetit të kulturave dhe gjuhëve;
- ruajtjen e trashëgimisë e cila është vazhdimisht e kercënuar. Kjo është përgjegjësi e autoritatëve publike (shtetit, rajoneve dhe qyteteve), por edhe e organizatave dhe individuve. Suksesi në rritje i këtij aktiviteti vetëdijues përmirëson imazhin e institucioneve publike dhe private që janë përgjegjëse për promovimin e trashëgimisë, duke i bërë zyrtarët publikë dhe individut më të vetëdijshëm për punën që e bëjnë.
- promovimi i një qëndrimi më të hapur ndaj të tjerrëve, si mjet efikas i luftimit të racizmit, xenofobisë dhe jotorerancës, në të njëjtën kohë kur luan rolin kryesor në kërkimin e identitetit dhe afirmimin e kujtesës sonë kolektive;
- përgatitjen për të ardhmen duke ripërvëhësuar, riinterpretuar dhe ripozicionuar mbetjet kulturore të së kaluarës në implikimet e tyre politike, sociale dhe ekonomike.

Që nga 1991, DTE janë forcë shtytëse në promovimin e vetëdijesimit rrëth identitetit evropian, jo vetëm në termin kulturor, po edhe në atë social, politik dhe ekonomik. Zbulimi i trashëgimisë së përbashkët, që bëhet edhe më e pasur falë diverzitetit të saj, ndihmon që Evropa të bëhet vend ku njojja, mirëkuptimi dhe pranimi i diverzitetit të njeri tjetrit janë të mundshme.

PARIMET THEMELORE

Për të harmonizuar të gjitha iniciativat nacionale (rajonale) dhe për t'i bashkuar ato nën ombrellën evropiane, në vitin 1991 u definuan një numër i parimeve:

- Ditët duhet të mbahen në shtator;
- vetëm monumentet dhe arealet që zakonisht nuk janë të hapura për publikun duhet të përfshihen në programin e Ditëve të Trashëgimisë. Objektet e hapura për publikun gjatë vitit mund të përfshihen, me kusht nëse ofrojnë aktivitete të posaçme, si vizita të udhëhequra, eksposita, koncerte, ligjérata, etj;
- hyrja duhet të jetë falas ose pagesa për hyrje duhet të reduktohet;
- programi i DTE duhet të përfshijë organizimin e aktiviteteve të posaçme në të cilat mund të merr pjesë publiku i gjërë, posaçërisht rinia dhe nxënës;
- të gjitha shtetet pjesëmarrësse duhet të përdorin emërtimin zyrtar "Ditët e Trashëgimisë Evropiane". Ato vende në të cilat ky aktivitet ka filluar para viti 1991 nën një emër tjetër duhet të theksojnë në mënyrë të quart se ngjarja është pjesë e Ditëve të Trashëgimisë Evropiane;
- logoja (e bazuar në simbolin e Vitit të Trashëgimisë Kulturore në 1975) duhet të jetë pjesë e çdo materiali promovues të DTE;
- flamuri i DTE duhet të jetë i ngritur në të gjitha ndërtesat të cilat janë të hapura për publikun me këtë rast.

Që nga viti 1999, DTE e kanë pasur sloganin e vet: "Evropa, trashëgimia e përbashkët", e cila ishte motoja e Kampanjës së Këshillit të Evropës të lansuar me 1999-2000, pas Samitit të kësaj organizate me Krerët e Shteteve dhe Qeverive në Strasbourg. Samiti kërkoi që të iniciohet një kampanjë për të promovuar trashëgiminë kulturore dhe natyrore të Evropës, duke e respektuar diverzitetin e saj.

Suksesi i pamohueshëm i "Ditëve të Trashëgimisë Evropiane", që arrihet për çdo vit, i atribuohet kryesisht aplikimit të këtyre parimeve.

Në mars të vitit 2006, pas ftesës publike për propozime, Këshilli i Evropës zgjodhi Europa Nostra-n që të jetë Zyra e re e Ndërlidhjes për Ditët e Trashëgimisë Evropiane (DTE). Europa Nostra është federatë e trashëgimisë kulturore e krijuar nga më shumë se 200 asociacione që mirren me konzervim në 40 shtete europiane.

DANI EVROPSKE BAŠTINE

Savet Evrope je zvanično započeo "Dane Evropske Baštine" (DEB) u 1991 godini, uz podršku Evropske Unije. Od tada, periodičnu odgovornost o praktičnim aspektima organizovanja Dana

Evropske Baštine, Savet dodeljuje pojedinoj koordinacionoj kancelariji: Stichting Open Monumentendag (Nizozemska) od 1991 do 1994, Fondacija Kralja Baudouin (Belgija) od 1994 do 2000 i Centro Nacional de Cultura (Portugal) od 2001.

Od 1999, DEB su organizovani kao zajednicka inicijativa sa Evropskom Unijom.

Ciljevi

Mnogi od ciljeva DEB prevazilaze osnovne ideje promovisanja dostupa spomenicima i mestima, i uključuju:

- zblizavanje gradana Evrope sa njihovim kulturnim nasleđem kako bi bolje upoznali i razumeli jedni druge, uprkos razlikama u kulturi i jeziku;
- zaštita nasleda koja je pod stalnom pretnjom. Ovo je briga vlasti (države, regionali i gradova), ali i briga privatnih organizacija i pojedinaca. Sve veci uspeh ove kampanje osvećivanja poboljšava imidž javnih i privatnih institucija koje su nadležne za zaštitu i promovisanje nasleda, i osvećuje javne zvanicnike i pojedince o njihovom radu;
- promovisanje otvorenijeg stava prema drugima, kao efikasno sredstvo borbe protiv racisme, ksenofobije i intolerancije, igra glavnu ulogu u potrazi za identitetom i u afirmisanju našeg kolektivnog pamcjenja;
- pripremu za buducnost preko ponovnog prilagodavanja, interpretacije i postavljanja drevnih kulturnih ruševina u njihovim politickim, socijalnim i ekonomskim implikacijama.

Od 1991 godine, DEB su pokretna sila u promovisanju obaveštenosti o Evropskom identitetu, ne samo u kulturnom pojmu, već i u socijalnom, politickom i ekonomickom.

Otkrice zajednickog nasleda, bogate svojim diverzitetom, pomaze ka stvaranju Evrope kao zajednicko mesto, gde je moguce obostrano poštovanje, razumevanje i prihvatanje.

04

OSNOVNI PRINCIPI

Da bi uskladili sve nacionalne (regionalne) inicijative i ujedinili ih pod jednom Evropskom zastavom, 1991 godine usvojeno je nekoliko principa:

- Dani treba da se održe u septembru;
- program Dana Baštine treba da obuhvati samo spomenike i mesta koje uobičajeno nisu otvorena za javnost. Zgrade koje su otvorene za javnost tokom godine mogu se ukljuciti, pod uslovom da ponude posebne aktivnosti, kao što su posete sa vodicem, izložbe, koncerti, predavanja, itd...;
- ulaz u ove prostorije treba da bude sloboden ili sa smanjenom uplatom;
- program DEB-a treba sadržati posebne aktivnosti u kojima ucestvuju opšta javnost, a posebno mladi ljudi i ucenici;
- sve zemlje koje ucestvuju treba da koriste zvanično ime "Dani Evropske Baštine". Zemlje koje su započele ovu aktivnost pre 1991 godine pod drugim imenom treba da jasno naznace da je dogadjaj deo Dana Evropske Baštine;
- logo (osnivan na simbolu Godine Evropske Baštine 1975) mora biti deo svih promocijonalnih materijala DEB-a;
- zastava DEB-a treba da se postavi na svim zgradama koje su ovom prilikom otvorene za javnost. Od 1999, DEB imaju svoj sopstveni slogan: "Evropa, zajednicka baština", koja je bila tema kampanje Saveta Evrope sprovedene tokom 1999-2000, nakon samita organizacije između lidera država i vlada u Strasbourg. Samit je apelovao za jednu kampanju koja bi promovisala kulturno i prirodno nasleđe Evrope, poštujuci njen kulturni diverzitet. Neosporan uspeh "Dana Evropske Baštine", iz godine u godini, u vecoj meri se može pridati sprovođenju ovih principa.

U martu 2005 godine, nakon javnog poziva za predloge, Savet Evrope je izabrao Europa

Nostra za novu Kancelariju za Vezu za Dane Evropske Baštine (DEB). Europa Nostra je federacija za evropsku kulturnu baštinu, formirana od više od 200 asocijacija koje se bave konzervacijom i poboljšanjem nasleda u 40 zemalja Evrope.

EUROPEAN HERITAGE DAYS

The Council of Europe officially instituted the "European Heritage Days" (EHD) in 1991, with the support of the European Union. Since then the Council has assigned responsibility for the practical aspects of organizing the European Heritage Days to a co-ordination office appointed for a set period: the Stichting Open Monumentendag (the Netherlands) from 1991 to 1994, the King Baudouin Foundation (Belgium) from 1994 to 2000 and the Centro Nacional de Cultura (Portugal) since 2001.

Since 1999 the EHD have been run as a joint initiative with the European Union.

Objectives

The many aims of EHD go beyond the basic idea of promoting access to monuments and sites, and include:

- bringing European citizens closer to their cultural heritage to help them get to know and understand each other better despite the diversity of cultures and languages;
- safeguarding a heritage constantly under threat. This is something, which concerns public authorities (State, regions and cities), but also private organizations and individuals. The increasing success of this awareness-raising activity enhances the image of public and private institutions responsible for protecting and promoting the heritage, making public officials and individuals more aware of the work they do;
- promoting a more open attitude to others, as a means of effectively combating racism, xenophobia and intolerance, while also playing a key role in the search for identity and the affirmation of our collective memory;
- preparing for the future by re-appropriating, re-interpreting and re-positioning the cultural vestiges of the past in their political, social and economic implications.

Since 1991 the EHD are a driving force in promoting awareness of a European identity, not just in cultural terms but socially, politically and economically. Discovery of a common heritage, all the richer for its diversity, helps to make Europe a meeting ground where mutual recognition, understanding and acceptance of diversity are possible.

BASIC PRINCIPLES

In order to harmonize all the national (regional) initiatives and to unite them under the European banner, a number of principles were defined in 1991:

- the Days should take place in September;
- only monuments and sites not usually open to the public should be included in the Heritage Days program. Buildings open to the public during the year may however be included if they offer special activities, such as guided visits, exhibitions, concerts, lectures, etc...;
- admission should be free or entrance fees should be reduced;
- the EHD program should include organization of special activities involving the general public and, in particular, young people and children of school age;
- all participating countries should use the official name "European Heritage Days". Those countries that launched this activity before 1991 under a different name should clearly mention that the event is part of the European Heritage Days;
- the logo (based on the symbol for European Heritage Year 1975) should appear on all EHD promotional material;
- the EHD flag should be flown on all buildings open to the public on this occasion.

Since 1999 the EHD have had their own slogan: "Europe, a common heritage", which was the theme of the Council of Europe's 1999-2000 Campaign launched following the organization's Summit of Heads of State and Government in Strasbourg. The Summit called for a campaign to promote Europe's cultural and natural heritage while respecting its cultural diversity.

The undeniable success, year after year, of the "European Heritage Days" is largely attributable to the application of these principles.

In March 2006, after a public call for proposals, the Council of Europe selected Europa Nostra as the new Liaison Office for the European Heritage Days (EHDs).

Europa Nostra is the European cultural heritage federation formed by more than 200 associations dealing with heritage conservation and enhancement in 40 European countries.

17.09.2007
e hënë / ponedeljak / monday
GJAKOVË / DJAKOVICA

Ditët e Trashëgimisë Evropiane 2007 në Kosovë këtë vit do të hapen në Çarshinë e Vjetër të Gjakovës. Çarshia e Gjakovës paraqet zanafillën e qytetit dhe daton që nga fundi i shekullit të XVI. Prej atëherë e deri më tanë Çarshia ka pësuar 3 djegje dhe një dëmtim nga tërmeti të cilat janë mbuluar nga 3 rindërtimë/restaurime të ndryshme me tendencë të kthimit të gjendjes burimore të saj.

Ajgjena detaje e aktiviteteve të kësaj dite eshtë paraqitur si në vijim:

- 14:00 Pritja e mysafrirëve,
- 14:10 Fjala hyrëse Zt.Astrit Haraqia - Ministër MKRS,
- 14:25 Fjala e rastit Zt. Zurab Katchkatchishvili - Kryesues i Këshillit të Evropës,
- 14:40 Fjala e rastit Znj. Myvlyde Saraqi Drejtoreshe e Departamentit të Kultures në K.K.Gjakove,
- 14:50 Vizitë në Tejen e Bektashive dhe hapja e Ekspozitës me foto të Qarhive,
- 15:00 Vizite Çarshise së Vjetër në Gjakovë,
- 15:20 Koktej rasti në Hanin e Haraqisë,
- 17:00 Tryeza e rrumbullakët me temën "Roli i Çarhive në zhvillimin ekonomik dhe turistik të regjionit"

Otvaranje Dana Evropskih Baština 2007 na Kosovo ove godine ce se odrzati u Staroj Carsiji Djakovice. Carsija prestavlja jezgro grada i osnivana je pri kraju XVI stoleca. Od tada do danasnjeg dana Carsija je izgorela tri puta i jedan put ostecena od zemljotresa koje su obnovljene sa 3 raznih rekonstrukcija/restauracija sa tendencijom vracanja u originalno stanje. Detalna agenda aktivnosti ovog dana je prikazana u nastavku:

- 14:00 Docek gostiju,
- 14:10 Uvodna rec Gdin. Astrit Haraqia - Ministar MKOS,
- 14:25 Rec dobrodoslice Gdin. Zurab Katchkatchishvili - Prestavnik Saveta Europe,
- 14:40 Rec dobrodoslice Gdja. Myvlyde Saraqi Direktorica Departamenta Kulture u S.O. Djakovice,
- 14:50 Poseta Bektasske Tekije i otvaranje izlozbe sa slikama Carsija,
- 15:00 Poseta Stare Carsije u Djakovici,
- 15:20 Koktel u Haracijski Han,
- 17:00 Okrugli sto sa temom "Uloga Carsija u ekonomskom i turistickom razvoju regiona"

07

Official opening of the European Heritage Days 2007 in Kosovo will take place in Old Market of Gjakova/Djakovica. Old Market represents the core of the town and it is built at the end of the XVI Century. From it's creation till now it is destroyed three times from fire and ones from earthquake and than covered by three different reconstructions/restorations actions with tendencies of turning it back into the original state.

The detailed agenda of the activities of the day is showed below:

- 14:00 Welcoming the guests,
- 14:10 Welcoming word Mr.Astrit Haraqia - Minister of MCYS,
- 14:25 Welcoming word Mr. Zurab Katchkatchishvili - Representative of Council of Europe.
- 14:40 Welcoming word Mrs. Myvlyde Saraqi Director of Department of Culture of M.A. of Gjakova.
- 14:50 Visit to the Bektashi Tekke and opening of the photo exhibition of the Old Markets,
- 15:00 Visit to the Old Market in Gjakova,
- 15:20 Cocktail in the Haraqia Inn,
- 17:00 Round table with the subject: "Importance f the Old Markets in the economical and tourist development of the Region"

22.09.2007
e shtunë / subota / saturday
PEJË / PEC

10:00 – 11:00 Vizitë në Patrikanën e Pejës – Intersos-i në bashkëpunim me anëtarët e rrjetit Mozaik dhe me NRC-në do të organizojnë një grup të rinjsh që do të përfaqësojnë të gjitha komunitetet që jetojnë në regionin e Pejës që tì bëhet vizitë Patrikanës së Pejës.

11:30 – 12:15 Pjesëmarrja në ekspositën e hapur mbi Çarshinë e vjetër e Pejës – Intersos-i së bashku me Institutin Regional pér mbrojtjen e monumenteve në Pejë do të organizoj ekspositë mbi Çarshinë e vjetër e Pejës.

12:15 – 13:00 Vizitë në Muzeun regional Etnografik në Pejë – Një grup i organizuar si dhe publiku i gjer do të kenë mundësinë që ta vizitojnë Muzeun regional Etnografik.

13:00 – 14:00 Vizitë në Çarshinë e vjetër dhe në shqatën e zejtarëve në Pejë – Një grup i organizuar si dhe publiku i gjer do të marsojnë përmes Çarshisë së vjetër, duke i vizituar dyqanet artizanale, gjersa pronarët e dyqaneve do të sqarojnë punën tradicionale të artizanëve.

14:00 – 14:30 Vizitë në Bajrakli Xhami – Një grup i organizuar si dhe publiku i gjer do të vizitojnë Bajrakli Xhaminë

14:45 – 15:15 Vizitë në Kurshunli Xhami – Një grup i organizuar si dhe publiku i gjer do ta vizitojnë Kurshunli Xhaminë.

15:30 – 17:00 Vizitë në Hamamin e Haxhi Beut në Pejë – Intersos-i në bashkëpunim me OJO-të anëtarë të rrjetit Mozaik dhe me NRC – Peja do të organizojnë ekspositë mbi punimet tradicionale. Pjesëmarrësve në Hamam do të ju ofrohet një kokteji dhe drekë tradicionale.

10:00 – 11:00 Poseta Peckoj Patrijaršiji -Intersos u saradnji sa clanovima organizacija mreže Mozaik kao i NRC ce organizovati grupu omladinaca pripadnika razlicitih zajednica u Peckom regionu i posetiti Pecku Patrijaršiju.

11:30 – 12:15 Poseta izložbi u staroj pijaci u Peci – Intersos zajedno sa Regionalnim Institutom za Zastitu Spomenika u Peci ce organizovati izložbu koja ce biti izlozena u staroj pijaci u Peci.

12:15 – 13:00 Poseta Regionalnom Etnografskom Muzeju u Peci – Organizovana grupa kao i šira javnost ce posetiti Regionalni Etnografski Muzej.

13:00 – 14:00 Poseta ulici u staroj pijaci kao i poseta udruženju zanatljija u Peci – Organizovana grupa kao i šira javnost procice kroz staru pijacu, posetit ce zanatljske prodavnice, kako bi vlasnici prodavnica objasnili o tradicionalnim zanatljskim radovima.

14:00 – 14:30 Poseta Bajrakli Džamiji – Organizovana grupa kao i šira javnost ce posetiti Bajrakli Džamiju

14:45 – 15:15 Poseta Kuršunli Džamiji – Organizovana grupa kao i sira javnost ce posetiti Kuršunli Džamiju)

15:30 – 17:00 Poseta starom kupatilu (Hadzi Begov Hamam) u Peci – Intersos u saradnji sa clanovima organizacija mreže Mozaik kao i NRC ce organizovati izložbu tradicionalnih rucnih radova. Koktel i tradicionalan rucak ce biti poslužen ucesnicima u Hamam).

10:00 – 11:00 Visit to the Patriarchate of Peje/Pec – Intersos in cooperation with member NGOs of Mosaic Network and with NRC will organize the group of youth belonging to all communities of Pejë/Pec region and will visit the Patriarchate of Pejë/Pec).

11:30 – 12:15 Visit of the exhibition of the old market of Peje/Pec – Intersos with the Regional Institute for the Protection of Monuments in Pejë/Pec will organize exhibition related to the old market in Pejë/Pec.

12:15 – 13:00 Visit of the regional Ethnographic Museum in Peje/Pec – Organized group and general public will visit Regional Ethnographic Museum.

13:00 – 14:00 Visit of the old market street and artisan association in Peje/Pec – Organized group and general public will walk through old market, visit artisan shops, where the owners of the shops will explain the traditional artisan works.

14:00 – 14:30 Visit of the Bajrakli Mosque – Organized group and general public will visit the Bajrakli Mosque.

14:45 – 15:15 Visit of the Kurshunli Mosque – Organized group and general public will visit the Kurshunli Mosque.

15:30 – 17:00 Visit of the old bath (Haxhi Beu Hamam) in Pejë/Pec – Intersos in cooperation with NGOs members of Mosaic Network and with NRC will organize the exhibition of the traditional handicrafts. The cocktail and traditional lunch will be offered to the participants in Hamam).

23.09.2007

e diel / nedelja / sunday

DEÇAN / DECANI ; ISNIQ / ISNIC ; PEJË / PeC

10:00 – 11:00 Vizitë në mullirin Shabanaj në Deçan – Intersos-i në bashkëpunim me OJQ-të anëtarë të rrjetit Mozaik dhe me NRC – Peja do të organizojnë një grup tjetër të rinjsh që ju takojnë të gjitha komuniteteve të regjionit të Pejës që do ta vizitojnë mullirin Shabanaj ne Deçan, ku do të jetë e hapur ekspozita e punimeve tradicionale organizuar nga OJQ Jeta. Pjesëmarrësve do të ju ofrohen pije freskuese.

11:00 – 11:30 Vizitë rrugës së vjetër në Deçan – Një grup i organizuar si dhe publiku i gjer do të marshojnë përmes rrugës së vjetër në Deçan, duke i vizituar Kullat, Xhaminë si dhe pjesën e mbetur të mureve dhe strukturës së vjetër të kësaj rruge.

11:30 – 12:00 Vizitë në Muzeun Etnografik në Deçan – Një grup i organizuar si dhe publiku i gjer do ta vizitojnë Muzeun Etnografik në Deçan.

12:30 – 14:30 Vizitë në Manastirin e Deçanit – Një grup i organizuar do ta vizitoi Manastirin e Deçanit ku do ta kenë mundësin që për se afërmë të shohin punëtorit e artizaneve përbrenda Manastirit. Në Manastir pjesëmarrësve do të ju ofrohet një koktej si dhe dreka tradicionale.

15:00 – 16:00 Vizitë Kullave në Isniq – Një grup i organizuar si dhe publiku i gjer do të vizitoi Kullat në Isniq si dhe eksposítin etnografiqe.

17:00 – 18:30 Tryezë e rrumbullakët në Hamamin e Haxhi Beut në Pejë mbi temën "Trashëgimia dhe Rinia" – Tryeza e Rrumbullakët do të organizohet në Hamamin e Haxhi Beut me pjesëmarrësit e udhëtimit mbi trashëgimin kulturore si dhe OJQ-të.

10:00 – 11:00 Poseta Mlinu Šabanaj u Decanima – Intersos u saradnji sa clanovima organizacija mreže Mozaik kao i NRC ce organizovati još jednu grupu omladinaca pripadnika razlicitih zajednica u Peckom regionu i posetit ce Mlin Šabanaj u Decanima, gde ce se prikazati izložba tradicionalnih rucnih radova organizovano od strane NVO-je Jeta. Koktel ce biti poslužen prisutnima

11:00 – 11:30 Poseta staroj ulici u Decanima – Organizovana grupa i šira javnost ce prosetati kroz staru ulicu u Decane, posetit ce Kule, Džamije, kao i ostavštine starih zidova i staru strukturu ove ulice.

11:30 – 12:00 Poseta Etnografskom Muzeju u Decane – Organizovana grupa kao i šira javnost ce posetiti Etnografski Muzej u Decane.

12:30 – 14:30 Poseta Decanskom Manastiru – Organizovana grupa ce poisetiti Decanski Manastir i bice u mogućnosti da posete radionice rucnih radova unutar Manastira. Koktel i tradicionalan rucak ce biti poslužen ucesnicima u Manastiru.

15:00 – 16:00 Poseta Kulama u Isnicu – Organizovana grupa kao i šira javnost ce posetiti Kule u Isnicu kao i izložbu etnografije.

17:00 – 18:30 Okrugli Sto u Hadži Begov Hamam u Peci s` temom "Naslede i Omladina" – Okrugli Sto ce biti organizovan u Hadži Begov Hamam sa prisustvom ucesnika tokom putovanja Kulturnog nasleda kao I NVO-a.

10:00 – 11:00 Visit to the Shabanaj Mill in Deçan/i – Intersos in cooperation with NGOs members of Mosaic Network and with NRC will organize another group of youth belonging to all communities of Pejë/Pec region and will visit the Shabanaj Mill in Deçan/i, where will be the exhibition of the traditional handicrafts organized by NGO Jeta. The refreshments will be offered to the participants.

11:00 – 11:30 Visit of the old street in Deçan/i – Organized group and general public will walk through Old Street in Deçan/i, visiting Kullas (Towers), Mosque, and remaining of the old walls and old structure of this street.

11:30 – 12:00 Visit of the Ethnographic Museum in Deçan/i – Organized group and general public will visit the Ethnographic Museum in Deçan/i.

12:30 – 14:30 Visit of the Monastery of Deçan/i – Organized group will visit Monastery of Deçan/i and will have chance also to visit the handicraft workshops within Monastery. The cocktail and traditional lunch will be offered to the participants in Monastery.

15:00 – 16:00 Visit of the Kullas (Towers) in Isniq/c – Organized group and general public will visit the Kullas in Isniq and ethnographic exhibition.

17:00 – 18:30 Round Table in Haxhi Beu Hamam in Pejë/Pec on topic "Heritage and Youth" – The round table will be organized in Haxhi Beu Hamam with the participants of the Cultural heritage tour and NGOs.

24,09,2007
e hënë / ponedeljak / monday
PRISHTINË / PRIŠTINA

Komisioni për Implementim dhe Rindërtim (KIR) është përgjegjëse për programimin dhe mbikëqyrjen e implementimit të punëve rindërtuese për 34 tërësitë religioze ortodokse serbe të dëmtuara gjatë trazirave të marsit 2004. Gjatë vitit 2005 KIR-ja ka ndërmarrë masa konsoliduese dhe mbrojtëse në 30 tërësi dhe më 2006 ka fokusuar aktivitetet e sajë në punët e mëdha të rindërtimit në shtatë lokacione duke u bazuar në priorititet e miratuar me Kishën Ortodokse Serbe. Përveç aktiviteteve të rindërtimit, KIR-ja në mënyrë aktive kontribuojnë drejtim të ngritjes së kuadrove në mes të institucioneve kryesore të përfshira, si dhe trajnim profesional dhe ngritjen e vetëdijës publike. Në vitin 2006 janë ndërmarrë vizita të tërësive nga përfaqësuesit e IMM-së të Serbisë dhe Kosovës, dhe studentët e arkitekturës nga Universiteti I Prishtinës.

Viti 2006 ka paraqitur një hap përpëra në konsolidimin e trashëgimisë sonë Europiane dhe bazuar në sukseset e viteve 2005 dhe 2006, KIR-ja po e koncentron téré mundin e saj në programin ambicioz për punët e rindërtimit dhe konzervimit të 14 tërësive në vitin 2007.

Prioritetet janë definuar nga KIR-ja në konsultime me Kishën Ortodokse Serbe me doemosdosmëri që të përfundohen punët në lokacionet që kanë potential në të ardhmën dhe shfrytëzim funksional pozitiv në komunitete ku ato qëndrojnë.

Gjatë Ditëve të Trashëgimisë Europiane në Kosovë më 24 shtator 2007 në ora 11:00 në Galerinë Qafa të Prishtinës do të hapet ekspozita e projekteve të Komisionit Implementues për Rindërtim.

Komisija za Sprovodjenje Obnove (KSO) je odgovorna za izradu programa i nadgledanje implementacije rekonstrukcionih radova na 34 Srpskij Pravoslavnih Religioznih objekata oštecenih u toku nemira Marta 2004. U toku 2005. KSO je na 30 objekata preduzeo mere konzervacije i konsolidacije i u 2006. je fokusirao svoje aktivnosti na vece rakonstrukcione radove na sedam objekata a na osnovu prioriteta dogovorenih sa Srpskom Pravoslavnom Crkvom. Pored rekonstrukcionih aktivnosti, KSO aktivo doprinosi razvoju izgradnje kapaciteta glavnih institucija koje su ukljucene, kao i profesionalne obuke i javne svesti. U 2006 su predstavnici ZZS Srbije i Kosova kao i studenti arhitekture Prištinskog Univerziteta posetili objekte.

2006 predstavlja veliki korak napred u konsolidaciji našeg zajednickog Evropskog nasledja i zasnovano na uspesima 2005 i 2006, KSO koncretise sve svoje napore na ambiciozni program rekonstrukcionih i konzervacionih radova na 14 objekta u 2007.god. KSO je definisao prioritete u konsultacijama sa Srpskom Pravoslavnom Crkvom i oni reflektuju neophodnost završetka radova na objektima koji imaju potencijalnu buducnost i pozitivnu funkcionalnu korisnost unutar zajednica u kojima se nalaze.

Povodom Dana Evropske Baštine 2007 na Kosovu, 24 Septembra u 11:00 casova na Galeriji Qafa u Prištini KSO održi će izložbu svojih projekata.

The Reconstruction and Implementation Commission (RIC) is responsible for programming and overseeing the implementation of the reconstruction works to the 34 Serbian Orthodox religious sites damaged during the events of March 2004. During 2005 the RIC undertook conservation and consolidation measures to 30 sites and in 2006 focused its activities on major reconstruction works to seven sites based on priorities agreed with the Serbian Orthodox Church. In addition to the reconstruction activities, the RIC is actively contributing to towards development of capacity building between the main institutions involved, as well as professional training and public awareness. In 2006 site visits were undertaken by representatives of the IPMs of Serbia and Kosovo, and by architectural students from the University of Pristina. 2006 represented a large step forward in the consolidation of our common European heritage and based on the successes of 2005 and 2006, the RIC is concentrating all its efforts on an ambitious programme of reconstruction and conservation works to 14 sites in 2007. The priorities were defined by the RIC in consultation with the Serbian Orthodox Church and reflect the necessity to complete the works to sites which have a potential future and positive functional use within the communities in which they stand. During European Heritage Days 2007 in Kosovo an exhibition representing RIC projects will be held in Qafa Galery of Prishtina/Pristina.

28.09.2007
e premtë / petak / friday
PRISHTINË / PRIŠTINA

Kosova ka një traditë të gjatë e të pasur me zanate të vjetra, për punimin e të cilave janë përdorur teknika dhe shkathësi tradicionale. Ndër gjinitë më të ndryshme të artit popullor që u zhvilluan në Kosovë, më të dalluarat ishin artet aplikative, të cilat si shprehje e ndjenjës artistike të popullit, krijuan lidhjet e ngushta me jetën dhe prodhimin duke synuar përdorimin praktik. Objektet e artit aplikativ u realizuan në materiale të ndryshme, në gur, baltë, metale, dru, tekstil, lëkurë, etj.

Gjatë Ditëve të Trashëgimisë Evropiane në Kosovë zejtarë të ndryshëm, gra dhe burra të të gjitha etnive dhe viseve të Kosovës do të ekspozojnë dhe demonstrojnë punime të ndryshme në fushën e trashëgimisë kulturore të Kosovës dhe pikërisht : punime nga druri, guri, metali, punime në vek, të thurrura, të qëndisura, piktura, freska, ikona, punime nga lëkura, nga qeramika, punime filigrani, stoli, skulptura dhe piktura druri, instrumente muzikore, baker dhe mesing, lule, gjellëra tradicionale, émbëlsira, etj.

Hapja zyrtare e manifestimit do të mbahet të premten, 28 Shatator (18:00-20:00) në Sallat e Pallatit të Rinise dhe Sporteve ne Prishtinë, ku Ansambli i Valleve Popullore „Shota“ do te ekzekutojo valle popullore nga te gjitha viseet e Kosovës. Me kete rast do te servohet tryezë me ushqime vendore tradicionale nga kultura e pergjithshme e kuzhines kosovare ku do te shihet diversiteti i saj.

Panairi do te jete i hapur per vizitore edhe të shtunën dhe të dielen (29 dhe 30 Shtator) prej orës 09:00 deri 20:00.

Kosovo ima dugu I bogatu tradiciju sa starim zanatima, za izradu kojih su upotrebljene tradicionalne tehnike i vestine. Medju raznim disciplinama narodne umetnosti koje su se razvijale na Kosovu, naj odrazenija je bila primenjena umetnost koja kao odrazaj umetnickog dozivljava naroda, stvorila je tesnu povezanost sa zivotom i proizvodnjom, ciljavuci ka prakticnoj upotrebi. Objekti primenjene umetnosti su se realizovale na raznolikim materijalima kao sto su kamen, blato, metal, drvo, tekstil, koza, itd.

Povodom Dana Evropskih Bastina na Kosovu, razne zanatlje, zene i muskarci, svih naroda i krajeva Kosova ce eksponirati i demonstrirati razne proizvode iz oblasti kulturne bastine Kosova, i to : proizvode od drveta, kamena, metala, proizvode u razboju, heklane, vezenine, piktura, ikone, proizvode od koze, od keramike, filigran, nakit, skulpture i piktura od drveta, muzicke instrumente, bakar i mesing, cvece, tradicionalna hrana, slatkisi itd.

Zvanicno otvaranje mannifestacija odrza ce se u petak, 28 Septemбра (18:00-20:00) u Salama Omladine i Sporta u Pristini gde Narodni Ansambal "Shota"ce izvoditi narodne igre svih krajeva Kosova. Ovim povodom ce se servirati i sluziti tradicionalna hrana iz opste kosovske kuhinje, gde ce se videti diverzitet kuhinje.

Sajam ce biti otvoren za posetioci i tokom subote i nedelje (29 i 30 Septembar) od 09:00 do 20:00 casova.

Kosova has an old and rich tradition in old crafts, which engage traditional techniques and skills. Among various genres of folk art practiced in Kosovo the most distinguished were applicative arts which by expressing the nation's artistic feeling, established close bonds with life aiming a practical use of the objects produced. Objects of the applicative art were created from different kinds of materials such as stone, clay, metal, wood, textile, leather, etc.

During European Heritage Days in Kosovo, various craftsmen, women and men of all ethnic groups and parts of Kosovo will display and demonstrate various works in the field of cultural heritage of Kosovo and in particular: woodwork, stonework, metalwork, weaver work, knitting, embroideries, paintings, frescos, icons, leather work, ceramic work, filigree, ornaments, sculptures and paintings on wood, musical instruments, copper work, flowers, traditional dishes, sweets, etc.

The official opening of the manifestation will be held in Friday, 28 Septemeber (18:00-20:00) at the Youth and Sports Centre Halls of Prishtina/Pristina, where the Ensemble of Folk Dance "Shota" will perform folk dancing from all parts of Kosovo. A table with local traditional food will be served where the diversity of the general culture of Kosovar cuisine will be seen.

The fair will be opened to visitors on Saturday and Sunday (29 and 30 Septemeber) from 09:00 to 20:00 hrs as well

29.09.2007
e shtunë / subota / saturday
JUNIK

Juniku shtrihet në pjesën perëndimore të Kosovës ndërmjet qyteteve Pejë dhe Gjakovë. Deri te themelimi si Pilot Njësi Komunale Juniku ishte konsideruar të jetë fshati më i madh në Kosovë. Ditët e Trashëgimisë Evropiane në Junik do të mbahen në kullën e sapo restauruar të Ramë Zyberit. Restaurimi eshtë bërë në periudhën 2004-2007 me iniciativën e vet djemëve të Rexhep Musës me qëllim të ruajtjes së traditës familjare dhe asaj lokale. Kjo eshtë njëra ndër iniciativa e rralla private për ruajtjen e trashëgimisë kulturore të Kosovës. Ky pronar eshtë përkrahur nga CHwB në drejtim të promovimit të kullës së për qellime edukative dhe turistike. Si përkrahje eshtë bërë punimi i panove promovuese të vendosur nëpër tërë kullën dhe me këtë synon të jep shembull për të gjithë pronarët tjerë të kullave të Kosovës.

Juniku në anën tjetër përfaqëson një treve tipike me trashëgimi të pasur kulturore por për shifikat e urbanizimit të saj këto vlera kanë filluar të rrezikohen. CHwB gjatë muajve mars - qershor 2007 ka hartuar Planin për Ruajtje dhe Zhvillim të Junikut.

Në oborrin e kullës së Ramë Zyberit planifikohen të mbahen dy eksposita duke filluar nga ora 13:00. Njëra do të jetë eksposita e Planit për Ruajtje dhe Zhvillim të Junikut si dhe tjetra ka të bëjë me prezantimin e Kampit të Restaurimit të mbajtur në kompleksin e kullave të Drenocit (fshat në Komunën e Deçanit).

Junik se nalazi na zapadu Kosova, izmedu Peci i Djakovice. Do osnivanja kao Pilot Opštinska Jednica, Junik je bio najvece selo na Kosovu.

Aktivnosti Dana Evropske Baštine na Juniku bice održani u skoro restaurisanu kulu Rame Zymberija. Restauracija kule je izvodena u periodu izmedu 2004 i 2007 godine, pod iniciativom sinova Rexhep Muse, sa ciljem ocuvanja lokalne i porodicne tradicije. Ovo je jedna od retkih privatnih iniciativa prema ocuvanju kulturnog nasledja Kosova. CHwB je pružilo podršku vlasniku ove kule u promovisanju njenih vrednosti za edukativne i turističke ciljeve. U znaku te podrške, CHwB je proizvelo promotivne panele koji su postavljeni u razlicitim delovima kule; cilj je da se da primer drugim vlasnicima kula na Kosovu.

Sa druge strane, Junik predstavlja jedan od regiona koji su veoma bogati kulturnim nasleđem, ali cije su se vrednosti ugrozile od njegovog urbanog razvoja. CHwB je razvilo Plan Ocuvanja i Razvoja Junika tokom marta - juna meseca 2007 godine.

U dvorištu kule Rame Zymberija bice izložene dve izložbe sa pocetkom od 13:00 casova. Jedna od njih bice izložba Plana Ocuvanja i Razvoja Junika, dok druga izložba je prezentacija Kampa Restauracije održana u kompleksu kule u Drenocu (selu u opštini Decane).

Junik is located in the western part of Kosovo, between the towns of Peja/Pec and Gjakova/Djakovica. Until its establishment as a Pilot Municipal Unit, Junik was considered the largest village in Kosovo.

European Heritage Days activities in Junik will be held in the newly-restored kulla of Ramë Zyberi. The restoration was carried out during 2004-2007 period with the initiative of sons of Rexhep Musa, whose aim was to preserve the local and family tradition. This is one of the rare private initiatives towards preservation of cultural heritage in Kosovo. CHwB supported its owner in promoting kulla's values for educational and tourism purposes. In sign of support, CHwB produced promotion panels that are placed in different parts of the kulla; this aims at setting an example for other kulla owners throughout Kosovo.

On the other hand, Junik represents one of the regions that are typically rich in cultural heritage, but whose values have been endangered due to its urban development. CHwB drafted the Preservation and Development Plan for Junik during March - June 2007.

The yard of Ramë Zyberi kulla will host two exhibitions starting from 13:00hrs: one of them will be the exhibition of the Preservation and Development Plan of Junik, while the other one will be a presentation of the Restoration Camp held in kulla complex of Drenoc (a village in Deçan/Decane municipality).

30.09.2007
e diel / nedelja / sunday
PRISHTINË / PRIŠTINA

Mbetjet arkeologjike vërtetojnë që Prishtina paraqet një vendbanim të vjetër, të banuar që nga kohërat e hershme të neolitit (viti 6000 p.e.s.). Gjatë shekullit XV zhvillohet si qytet i rëndësishëm, ndërsa pas Luftës së dytë botërore bëhet kryeqytet i Kosovës. Prishtina ka trashëguar nga e kaluara shumë monumente të trashëgimisë arkeologjike dhe arkitektonike, të cilat i janë eksposuar rezifikut të shkatërrimit sidomos pas Luftës së dytë botërore si pasojë e trendeve të reja të zhvillimit.

Në qershor të vitit 2007 CHwB ka inicuar projektin "Analiza e trashëgimisë së mbetur në Prishtinë", i cili ka për qëllim studimin e ndryshimeve të cilat kanë ndodhur gjatë kohës në pjesën e vjetër të Prishtinës dhe vlerësimin e objekteve historike të cilat i kanë mbijetuar këtyre transformimeve.

Faza e parë e projektit përmban analizën e ndryshimeve vizuale nga periudha të ndryshme, përkatësisht krahasimin e fotografive të vjetra dhe të reja të realizuara nga pikat e njëjtë të shikimit dhe krahasimin e hartave. Faza e dytë përmban analizat dhe statistikat në lidhje me objektet e mbeturë historike: monumentet e shpallura të trashëgimisë kulturore (1947-1999) si dhe monumentet nën mbrojtjen pararendëse që nuk kanë vendim (2001).

Eksponita që do të mbahet në Hamamin e Madh të Prishtinës (në ora 13:00) do të prezantojë rezultatet e projektit të cilat tentojnë të ringjallin imazhin e kaluar të Prishtinës dhe në këtë mënyrë të transmetojnë më tutje shpirtin dhe identitetin e vërtetë të qytetit.

Arheološki tragovi pronadeni u okolini Prištine dokazuju da je ova zona bila naseljena od doba neolita (6000 p.n.e). U 15-om veku, Priština se razvila u jedan znacajan grad, dok posle Drugog Svetskog Rata ona je postala prestonica Kosova. Ona je nasledila veliki broj spomenika arhitektonskog i arheološkog nasleda, koji su stalno bili u pretnji od uništenja u ime novih trendova razvoja, narocito posle Drugog Svetskog Rata.

U junu 2007, kancelarija CHwB je pocela projekat „Analiza preostalog nasleda Prištine“, ciji je cilj bio studija promena tokom vremena u starom delu Prištine. Ovaj projekat takođe procenjuje istorijske grade koje su preživele sve transformacije tokom vremena.

Prva faza projekta obuhvata analizu vizuelnih promena tokom ralicitih doba. Analiza je radena u vidu direktnog uporedenja starih i novih fotografija istih motiva i prizora, i uporedenja mapa. Druga faza uključuje analizu i statistike o preostalim istorijskim zgradama: potvrdeni spomenici kulturnog nasleda (1947-1999) i spomenici pod zaštitom bez naloga (2001).

Izložba koja ce se održati u Velikom Hamamu Prištine (od 13:00 casova) prikazace rezultate projekta koji nastoji da oživi imaž prošlosti Prištine i prenese pravi duh i identitet grada.

19

Archaeological evidences found around Prishtina prove that it represents an ancient settlement inhabited since the Neolithic Period (6000 BC). In the 15th century, Prishtina/Priština developed into an important town, while after the Second World War it became the capital of Kosovo. It inherited many monuments of archaeological and architectural heritage, which were exposed to constant danger of being destroyed, especially after World War II due to contemporary trends of development.

In June 2007 CHwB has initiated the project "Analysis of Prishtina's left heritage" which aims to study the changes that occurred in the old part of Prishtina/Priština during time. It also deals with evaluation of the historic buildings that have survived the mentioned transformations.

First phase of the project includes analysis of the visual changes in different periods. It has been done through the direct comparison of the old and new pictures taken from the same viewpoints and also through the comparison of the maps.

Second phase includes analysis and statistics about remained historic buildings: confirmed cultural heritage monuments (1947-1999) and monuments under precaution protection with no resolution (2001).

Exhibition that will be held in Great Hamam of the city (from 13:00 hrs) will present the results of the project, attempting to resurrect the past image of Prishtina/Priština and transmit the real spirit and identity of the city.

INSTITUCIONET E PËRKOHSHME TË VETËQEVERISJES
PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF-GOVERNMENT
PRIVREMENE INSTITUCIJE SAMOUPRAVJANJA

MINISTRIA E KULTURËS, RINISË DHE SPORTIT
MINISTRY OF CULTURE, YOUTH, SPORTS
MINISTARSTVO ZA KULTURU, OMLADINU, SPORT

CH
WB
Cultural
Heritage without Borders
KULTURAV UTAN GRÄNSER

INTERSOS
HUMANITARIAN AID ORGANIZATION

media sponsor

